Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807, 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЧЕРВНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 3, 1954. No. 105. VOL. LXI.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ПРИВІТАВ У. Н. СОЮЗ З НАГОДИ КОНВЕНЦІЇ І 60-РІЧЧЯ

ПРЕДСТАВНИКИ У. Н. СОЮЗУ, ЙОГО КОНВЕНЦІЇ І „СВОБОДИ" ВІДБУЛИ КОНФЕРЕНЦІЮ В ДЕРЖАВНОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ. — СЕНАТОР ДІРКСЕН ПРО ВОЛЮ І ЗАВДАННЯ ВІЛЬНИХ. — В ДРУГОМУ ДНІ КОНВЕНЦІЙНИХ НАРАД ВИЧЕРПАНО ЗВІТИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ ТА РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ"

ПРИВІТ ВІД ПРЕЗИДЕНТА

Вашинґтон, 2 червня (телефоном). — Свій гарячий привіт та побажання найкращих успіхів у нарадах і ґратуляції з приводу 60-річчя переслав У.Н.Союзові Президент Двайт Д. Айзенгавер, підкреслюючи одночасно важливість та користь того рода організацій в загальному американському житті. У листі Президента, пересланому на руки голови У. Н. Союзу, Д. Галичина, дослівно сказано:

„Білий Дім, Вашингтон. 28 травня 1954. — Дорогий Пане Галичин! Прошу Вас передати мої гарячі привітання всім делеґатам на XXIII крайову конвенцію Українського Народного Союзу. Ваша організація, як багато інших братських організацій в нашій країні, має важливе завдання в нашій спільноті. Це виходить на користь всім американцям, що такі групи мають вплив в поширюванні — серед великої різноманітности інтересів, що їх охоплює наша американська спільнота — єдности цілей та порозуміння, що становить основну силу нашої нації. Усім Вам шлю свої ґратуляції з нагоди 60-ої річниці Вашого Союзу. Ви маєте мої найкращі побажання для приємної і продуктивної конвенції. Щиро відданий Двайт Д. Айзенгавер".

Привітання Президента, відчитано головою Конвенції адв. П. Пізнаком, приявні делеґати й гості прийняли з великим одушевленням та бурхливими й довгими оплесками.

Державний Департамент вияснив представникам У.Н.Союзу своє становище в поодиноких справах

Вашинґтон, 2 червня (телефоном). — Високі представники Державного Департаменту прийняли вчора 1-го червня на майже 3-годинній конференції репрезентантів У.Н.Союзу, його Конвенції та Редакції „Свободи" і, відповідаючи на цілий ряд конкретних запитів, дали важливі вияснення щодо наших принципів та поодиноких ділянок теперішньої американської закордонної політики. Поставлені запити відносились, очевидно, в першу чергу до України та включали такі проблеми, як офіціяльна інтервенція та здійснювання визвольної політики і місце України в ній; справа комуністичної загрози і традиційного російського імперіялізму; справа Української Народної Республіки, проголошеної після 1-ої світової війни, окупації тієї Республіки російськими большевиками та становища до цього вільного світу взагалі й Америки зокрема; справа екзильного уряду УНР; „Голосу Америки"; проблема „непередрішення" та діяльність приватних американських аґенцій в роді Американського Комітету Визволення від Большевизму та радіо Вільна Европа; куліси й закуліси теперішніх святкувань в СССР 300-річчя Переяславського договору; справа українського резистансу на українських землях; становище Державного Департаменту у справі Конґресової резолюції ч. 58 — та ціла низка подібних інших проблем. Основні вияснення в цих справах давав шеф Східньо-европейського Відділу в Державному Департаменті, п. Терстон, а в таких справах, як „Голос Америки" та керована Державним Департаментом Інформаційна Аґенція ЗДА, вияснили п.п. Гемілтон та Реві. Окремою проблемою була справа українських втікачів та еміґрації. Вияснення в цих справах давав голова Відділу для втікачів у Державному Департаменті, п. Т. Дейвіс. При цій нагоді заторкнено теж справу української національности в урядових документах, як теж проблему окремих квот для українських переселенців до цієї країни. Можна було ствердити, що представники Державного Департаменту до подробиць орієнтуються в цілій скомплікованій українській проблематиці та признають, що вільна і незалежна Україна з своїм людським потенціялом і матеріяльними ресурсами була б важливим фактором для стабілізації політичних відносин у світі та для вдержання і забезпечення світового миру. Делеґацію У.Н.Союзу, яка з свого боку дала представникам Державного Департаменту низку вияснень в українських справах, очолював п. Д. Галичин, голова У.Н.Союзу. В склад делеґації, крім нього, входили: заступники голови У.Н. Союзу Йосип Лисогір і Ґеновефа Жеребняк, головний секретар У.Н.Союзу п. Г. Герман і головний касир п. Р. Слободян, головний контролер У.Н.Союзу інж. В. Коссар (з Канади), член конвенційної статутової комісії д-р Я. Падох, голова Конвенції адв. М. Пізнак, заступник голови д-р В. Ґалан та редактори „Свободи" й англомовного „Українського Тижневика" д-р Л. Мишуга, А. Драган і С. Шумейко. Конференція відбулася в полудневих годинах у приміщеннях Державного Департаменту.

Непевність у Парижі й Женеві

Париж. — Французький парлямент розпочав дебату над закордонною політикою уряду, зокрема над ситуацією в Індо-Китаї. Центральним питанням є, чи теперішній уряд Ляніеля користується таким авторитетом, щоб міг приймати великі рішення і нести за них відповідальність: або годитися з комуністами з усіми наслідками такої догоди, або вести далі війну з виглядами на її виграну. Деякі члени проурядової коаліції закликали просто до заміни уряду Ляніеля урядом національної концентрації. Комуністи закидали Ляніелеві подвійну гру: переговори в Женеві й „підготову до третьої світової війни" разом із ЗДА. Бідо не приїхав з Женеви на ті наради, заявивши, що щойно за 7 до 10 днів виясниться остаточно ситуація в Женеві. Тим часом там почались наради представників обох армій: французько-в'єтнамської і комуністичної. Вони мають визначити смуги нового розташування армій, як передумову перемир'я. Однак військовикам конференція не дала раніше виразних принципових напрямків: 1) що зробити з нереґулярними партизанськими частинами і 2) чи треба справу В'єтнаму вирішувати разом із справою Ляосу і Камбоджі, чи окремо.

ЗВІТИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ НА КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

Вашинґтон, 2 червня (телефоном). — Другий день нарад XXIII Конвенції УНСоюзу почався у вівторок 1 червня звітами членів Головного Уряду, Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради. Звіти продовжувались весь день, з довшою перервою в полудневих годинах з уваги на конференцію в Державному Департаменті. Нарадами проводив голова Конвенції, адв. М. Пізнак, а серію звітів започаткував голова Українського Народного Союзу, п. Дмитро Галичин.

ЗВІТ ГОЛОВИ У.Н.С., ДМИТРА ГАЛИЧИНА

Звітодавець насамперед звернув, що в історії Українського Народного Союзу був найуспішніший рік попередньої конвенції, яка відбулася в Клівленді в 1950 році, в якому збільшено Союз на 5,511 нових членів. На тій конвенції теж винесено постанову, щоби впродовж найближчих чотирьох років збільшити Союз на дальших 30,000 членів. Це завдання виконано тільки частинно, бо хоч впродовж тих чотирьох років, які попередили теперішню конвенцію, зорганізовано для Союзу 27,257 нових членів, проте практично збільшено організацію тільки на 14,212 членів, покриваючи іншими ті втрати, які постали внаслідок смертности, надмірно великих суспенд ітп. Найбільш від'ємним явищем у звітовому часі були власне суспенди, внаслідок яких Союз втратив 7,578 членів. Вину за це поносять не тільки члени, але і деякі урядники, що не потрапили тих членів вдержати, не освідомивши їх про ті великі користі, які дає їм забезпечення в УНСоюзі з одного боку, та про втрати, які вони поносять при суспенді. Обговоривши ще низку інших організаційних справ, звітодавець зупинився довше на загально відомій справі „Союзівки" — новопридбаної посілости Українського Народного Союзу біля Керґонксон у стейті Ню Йорк, та проблемою відкриття і вдержання там відповідного захисту для старших віком членів УНС. Із звіту виходить, що ту посілість куплено за суму 70,000 долярів і дальших понад 200,000 долярів інвестовано в її ремонт і перебудову, відповідно до тих цілей, на які вона призначена. Звернувши увагу на те, що відриття і вдержання там захисту для старших віком членів вимагатиме запевнення постійного допливу фондів на ту ціль від членства, п. Галичин заявив, що Союзівка теж у майбутньому повинна служити багатьом та культурним цілям нашої організації та нашої спільноти.

Більшу увагу звернув звітодавець на громадську і культурну працю УНСоюзу, на тлі загальних американських, українських та міжнародних відносин. Він згадав теж і про недавну війну в Кореї, в якій брали активну участь та проливали свою кров сотні членів УНСоюзу, а деякі з них там і голови свої склали в боротьбі проти комуністичної аґресії та в обороні волі і демократії. Ствердивши активну і творчу участь УНСоюзу та його членства і їх провідну ролю в загальному громадському житті, звітодавець пригадав, що в звітовому часі УНСоюз збільшив свій вклад в поширювання правди про Україну, додаючи до вісімох англомовних книжок з українознавства, виданих раніше, дві нові повновартісні книги: „Україна 20-го сторіччя" та „Україна під Совєтами" проф. Кларенса Меннінґа, які викликали найширший та найкорисніший для України і її змагань відгомін в американському і англомовному світі.

Вияснивши ще справу фінансових інвестицій у звітовому часі, п. Галичин, який виконував теж функції адміні-

(Закінчення на стор. 3-тій)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У.Н.С., ГРИГОРІЯ ГЕРМАНА

Звіт головного секретаря — це в першій мірі довжелезні таблиці, з виказами руху членства організації та її

відділів впродовж останніх чотирьох років. Із звіту виходить, що Український Народний Союз мав з кінцем 1953-го року усіх 499 відділів у 31 стейті Америки і 4 провінціях Канади. У звітовому часі, себто за останні 4 роки, зорганізовано 39 нових відділів, 6 відділів об'єднались у три відділи, один відділ суспендовано, а 9 відділів розв'язано. Впродовж тих чотирьох років в обидвох департаментах Союзу, дорослих і молодечому, був такий рух членів: прийнято нових членів — 26,443; прийнято наново — 5,972; прийнято з переступними листами — 4,875; прийнято з інших кляс — 1,542; прийнято зі старого до нового роду забезпечення — 5; разом у прибутках було 38,839 членів, перед звітовим часом було в Союзі 56,009 членів, отже разом по стороні прибутків було у звітовому часі 94,848 членів. У втраті членів у звітовому часі подано такі рубрики: померло — 1,779; суспендовано — 14,552; відійшли з переступними листами — 5,155; відійшли до інших кляс — 1,535; відійшли до нового роду забезпечення — 5; відійшли з готівкою — 1,985; перейшли з молодечого до повнолітнього департаменту — 690; відійшли з виплаченим забезпеченням — 739; відійшли на виплачене забезпечення — 101; відійшли на безплатне забезпечення — 86; разом у розходах було 24,627 членів, отже чистого прибутку в членах мав Союз у звітовому часі 14,212. В дальшому п. Герман подав низку коментарів та вияснень до циферних таблиць про рух членів, закінчуючи свій звіт таким коментарем:

„. . . В цьому році ми перейшли до нормального стану, коли мова про приєднування нових членів. Я не мав на думці, що в організації має тепер запанувати застій. Навпаки, організація має всі дані до дальшого розвитку, хоч, можливо, і не в таких розмірах, як в останніх кількох роках. Бо як треба розуміти це явище, що УНСоюз згуртував поверх 70 тисяч членів в часі, коли американ-

(Закінчення на стор. 3-тій)

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ У.Н.С., ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Складаючи свій звіт, заступник голови УНС насамперед ствердив, що він, як член Головного Екзекутивного Комітету, брав участь в усіх його важливіших рішеннях і тим самим поділяє відповідальність за них. Зі свого боку він дав загальну оцінку організаційної, фінансової та громадської і культурної праці Головного Уряду в звітовому часі, зупинлюючись зокрема на таких проблемах, як Союзівка, інвестиції капіталів, організаційні та інші проблеми молоді і головно народженої тут ґенерації тощо та його ролю в тих справах. Свій звіт закінчив п. Лисогір подякою іншим членам Головного Уряду, редакції „Свободи" і англомовного „Українського тижневика" та поодиноким членам, з якими йому доводилось працювати, за прикладну співпрацю і добру волю. „Усі ми можемо бути оправдано горді з нашої великої організації, існування якої присвячено загальному доброві її членів та добробутові нашої країни та яка є одною з провідних світових сил у боротьбі за волю і незалежність країни нашого походження, України" — закінчив свій звіт п. Лисогір.

ЗВІТ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВИ У.Н.С., ҐЕНОВЕФИ ЖЕРЕБНЯК

П-ні Ґеновефа Жеребняк, складаючи свій звіт теж з теперішнього стану організації та її організаційної, фінансової і громадської діяльности в звітовому часі. Головну частину свого звіту присвятила вона своїй участі в працях і рішеннях Головного Екзекутивного Комітету та Головного Уряду та головно своїй праці на місці та в окрузі свого перебування (Акрон, Огайо), віддаючи окрему увагу справам молоді та народженої тут ґенерації, до якої і сама належить. Свій звіт п-ні Жеребняк закінчила: „Це було легке і приємне завдання робити перегляд праці, росту і проґресу Українського Народного Союзу за останні роки. Бути активним учасником тіла, завданням якого було провідництво цієї організації, це неабияка честь і я вдячна за цей привілей. Успіх нашої організації є справою кожного з нас . . . Ця конвенція повинна приректи Українському Народному Союзові свої безупинні зусилля, свою льояльність і відданість".

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА У.Н.С., РОМАНА СЛОБОДЯНА

Звіт головного касира, як і головного секретаря, це в першу чергу довгі таблиці і колони багатоциферних чисел і їх зіставлень з доляровим значком перед ними.

Для прикладу деякі зіставлення прибутків і розходів за звітові чотири роки (1950, 1951, 1952 і 1953). В тому часі були прибутки (в долярах): відсотки від морґеджів — 120,650.11; відсотки від бондів — 1,308,088.14; відсотки з банків — 631.44; відсотки від членських позичок — 55,324.39; чинш від реальностей — 198,855.00; зарібок на реальностях — 11,886.20; зарібок на бондах — 19,901.88; піднесено вартість інвестицій в бондах — 7,958.38. Разом з інвестицій — 1,723,295.63. Крім того: з місячних вкладок — 6,458,308.28; інші прибутки — 725,944.58. Разом прибутки за чотири роки — 8,907,548.49 долярів, балянс з 1-го січня 1950-го року виносив 11,167,057.09, отже разом 20,074,605.59. В рубриці розходів є виплати: посмертне, подвійне відшкодування, вивінувальне забезпечення, запомоги, виплати з народного фонду, грошові звороти, дивіденди для членів, виплати з інших фондів, організаційні видатки, платні і т. п.. Разом розхід за чотири роки — 4,816,227.94 дол., отже балянс 31-го грудня 1953 р. виносив 15,258,377.64, отже чистий приріст майна УНСоюзу за чотири роки виносить 4,091,320.55 долярів. На всі прибутки і розходи подані в звіті докладні вияснення. Між іншим цікава рубрика в посмертних запомогах тих осіб, головно з-поміж новоприбулих, які померли перед 5-им роком членства в УНС, деякі з них заледве по одному місяцеві, а їх спадкоємці одержали повну суму посмертного. Таких осіб було 114 і сума їхніх вкладок до УНС виносила 7,381.89 дол., а Союз виплатив за це їхнім родинам і спадкоємцям загальну суму 64,977.00, отже майже вдесятеро більшу, посмертних запомог. У звіті головного касира теж окремо згадано вісьмох членів УНС, які згинули смертю Героїв у війні в Кореї. Свої коментарі до звіту п. Слободян закінчив словами:

„Це є фінансовий звіт Українського Народного Союзу за останніх чотири роки. Правда, великі табелі, довгі колони цифер і їх підсумки, процентові порівняння і тим подібні рахункові калькуляції не легко запам'ятуються та не залишають такого ясного образу, яким вони на ділі є. Бо власне ці трудні до запам'ятання цифри є найкращим і найточнішим образом стану нашої організації, тенденції її розвитку та її потенціялу. Ці так звані „мертві числа" найживішою і найголоснішою мовою, очевидно для того, хто її розуміє та вміє і хоче слухати, доказують, що наша організація, Український Народний

(Закінчення на стор. 3-тій)

ВИСТУП СЕНАТОРА ДІРКСЕНА НА КОНВЕНЦІЇ

Вашинґтон, 2 червня (телефоном). — Сен. Еверетт Мк К. Дірксен, респ. із Іллиной, виступав вчора, 1 червня, перед Конвенцією УНСоюзу в другому дні її нарад та виголосив прегарну промову про волю і зобов'язання вільних. Сенатор, який прийшов на залю нарад у товаристві п. Івана Дужанського з Шікаґо та якого тепло представив делеґатам п. М. Пізнак, — делеґати привітали сенатора повставши з місць, — насамперед ствердив, що він ніколи не забуде українського прапору, що його бачив на одній українській імпрезі в Шікаґо. Синя краска цього прапору говорить йому про чудове українське небо, а жовта краска залишиться для нього назавжди символом золотих українських ланів. Ці краски та їх символіку бачить сенатор тепер в очах українців. Він сам був недавно в Азії і повернувши з неї звітував Президентові, а в його звіті були теж деякі запити: Завіщо мав би вмирати індокитайський або будь-який інший вояк, який не має виглядів ані на волю, ані на конституцію, ані на Хартію прав?! Воля — це все. Без волі не може бути миру. Закон є тільки там, де є воля. Воля — це християнське призначення. Без волі не може бути проґресу. Воля — це наша збірна й індивідуальна відповідальність і вона не тільки для нас самих, не тільки для поодиноких, але для всіх народів включно з Україною.

ЗВІТИ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Спільний звіт Головної Контрольної Комісії підписали: **Степан Куропась**, обраний після смерти Дмитра Капітули на голову Комісії, **Володимир Гірняк**, як секретар та **Володимир Коссар** і **д-р А. Т. Кібзей**, як члени. Д-р Кібзей, вкоровці після переведення Комісією передконвенційної контролі, помер, так що усі звіти на конвенції складали вже тільки три члени Комісії. Комісія, навівши основні дані з контролі діловодства і майна організації, ствердила таке:

„Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу на закінчення свого урядовання за останніх 4 роки стверджує, що все мала повну кооперацію підчас свого урядування в осідку організації з боку Екзекутиви. Майно У. Н. Союзу є інвестоване в добрих бондах і морґеджах, діловодство є ведене взірцево, а організаційне життя виказує дальший чисельний і фінансовий зріст та здорові тенденції до дальшого розвою і доброї будучности У. Н. Союзу".

Підписані: Степан Куропась — голова, Володимир Гірняк — секретар, В. Коссар і д-р А. Т. Кібзей — члени.

Крім спільного звіту, поодинокі члени Головної Контрольної Комісії склали теж звіти із своєї індівідуальної праці на союзовому і громадському полі.

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Звіти із своєї праці склали всі члени Головної Ради УНС: **Дмитро Шмаґала** з Клівленду, **Іван Романишин** з Ірвінґтону, **д-р Іван Василенко** з Торонта, **Іван Кокольський** з Вунсакет, **Петро Кучма** з Ню Йорку, **Володимир Дідик** з Дітройту, **Микола Давискиба** з Маттапан, **Тарас Шпікула** з Шікаґо, **Олена Штогрин** з Филаделфії, **Анна Васильовська** з Шікаґо та **Василь Гусар** з Рачестер. Усі вони звітували не тільки про свою участь у працях Головного Уряду, але теж і про свою союзову та громадську діяльність на місцях.

Палата Репрезентантів прийняла закон про поширення соціяльного забезпечення

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів прийняла більшістю 355 до 8 голосів запропонований президентом Айзенгавером законопроєкт про *поширення соціяльного забезпечення* на нових 10,000,000 робітників. Тепер цей законопроєкт іде до Сенату, де існують прихильні умови його прийняття, бо йому дають першенство перед іншими законопроєктами. Згідно з новим законопроєктом до соціяльного забезпечення належатимуть коло 3,600,000 фармерів, 400,000 дентистів, правників та інших професіоналістів, які працюють як самостійні підприємства. Обняті будуть соціяльним забезпеченням також коло 1,300,000 фармерських робітників, 250,000 домашніх робітниць, 150,000 урядових робітників, які не належать до пенсійного фонду та інші менші групи робітників, які досі не мали права користати з соціяльного забезпечення. Також коло 3,500,000 стейтових і федеральних робітників зможуть належати до соціяльного забезпечення, якщо більшість даних робітників захочуть користати з соціяльного забезпечення. Також 250,000 священиків та релігійних працівників зможуть належати до соціяльного забезпечення. Крім поширення соціяльного забезпечення на нові особи, законопроєкт, предложений президентом Айзенгавером, передбачає і збільшення суми виплачуваної титулом соціяльного забезпечення. Кожна пенсія збільшена буде принаймні на 5 долярів місячно, так що дотеперішня найнижча місячна пенсія з соціяльного забезпечення виноситиме не 25 долярів, тільки 30 долярів, а найвища для одної особи не 85 долярів місячно, тільки 98.50 доляра. Збільшено і суму найвищої ставки для тих, що мають на утриманні членів родини з 168.78 доляра до 200 долярів місячно. Крім того збільшено суму, яку можуть доробляти собі ті особи, що вже побирають соціяльне забезпечення, і вони зможуть заробляти річно 1,000 долярів. До соціяльного забезпечення тепер мусіли належати ті робітники, які заробляли річно 3,600 долярів, а тепер цю суму підвищено на 4,200 долярів. Держава збільшує також свої субсидії на виплати допомог тим, що не користають з соціяльного забезпечення місячно на 5 долярів. Загально думають, що прийняття цього законопроєкту збільшить шанси перемоги під час найближчих виборів республіканців, і тому вважають прийняття цього законопроєкту за великий політичний успіх президента Айзенгавера.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„СЬОГОДНІШНІ АЛЬТЕРНАТИВИ"

Такий був заголовок промови, яку виголосив минулого тижня адмірал Роберт Б. Карні, Шеф Морських Операцій, до представників Промислового Товариства Крайової Оборони. Це товариство допомагає департаментові оборони розв'язувати його промислові проблеми.

Заголовок промови, як і сама особа промовця, а теж делегати, до яких він промовляв, вказували б на дуже напружену світову ситуацію, і то таку, яка могла б вимагати кожної хвилини американської збройної інтервенції, а тим самим і приспішення та побільшення збросння. Промова ця набирає особливого значення ще й тому, що вона апробована департаментами стейту і оборони.

З'єдинені Держави опинилися дійсно в дуже критичному становищі, спричиненому воєнними подіями в Індо-Китаї. Правда, в такому самому положенні опинився увесь вільний світ, але різниця в тому, що одна демократія це краще бачить, а друга слабше. До того Женева того критичного положення не направить. Бо навіть якби там прийшло до угоди, то вона комуністичного наступу в Індо-Китаї не зупинить вже тому, що комуністи умовин договору не дотримають. Хібащо хтось хоче рахувати на якесь чудо.

Адмірал Карні пригадує цілий ряд договорів приязни, укладених з Москвою від 1945 року, що не варті паперу, на якому їх списано. Те саме було й з різними договорами до 1945 року. „Юнайтед Нейшенс Ворлд" подає, що Совєти підписали між 1935 і 1950 роком 18 військових альянсів, з яких 15 поламали, а 3 вимусили на сателітах. Подібне можна сказати й про міжнародні договори, над якими мали наглядати Ліга Націй, а пізніше Об'єднані Нації. А що сталося з договорами про ненапад, укладеними з Польщею, Фінляндією, Литвою, Латвією, Естонією, чи Румунією? Все це відомі речі. Дивувати нас може хіба те, що адмірал Карні згадував про поневолення Польщі, Східньої Німеччини, частини Австрії, а далі Румунії, Болгарії, Чехословаччини, Угорщини, Альбанії, Естонії, Латвії, Литви, Північної Кореї та Китаю, але ні словом не згадав України та інших країн що перші впали жертвою агресії червоної Москви. Виходило б, що департамент стейту, як і департамент оборони, ще навіть тепер, у цьому критичному моменті, бояться порушити „цілість Росії". Про Альбанію згадують раз-у-раз, а про Україну — ні. Альбанії належалася б бездискусійно незалежність, але з Україною вже інша справа. Не можемо ніяк зрозуміти, як можна говорити в теперішніх обставинах про „сьогоднішні альтернативи" і поминати такі поневолені Москвою народи, які будуть рішальним чинником в остаточній розправі з Москвою. Бо дальша доля вільного світу таки залежатиме не від того, що станеться з Індо-Китаєм, а від того, що станеться з Москвою.

Ми добре розуміємо адмірала Карні, коли він говорить про комуністичну агресію і небезпеку та виясняє американському народові, що новий воєнний конфлікт може вибухнути ще скорше, ніж „завтра", що „Совєтський Союз є у війні з людською думкою", чи що Совєти з розмислом викликають замішання, щоб користати з збентеження і наступати. Адмірал Карні думає, що всі вільні народи таки прийдуть до переконання, що вони опинилися у війні, яку треба довести до кінця, і що з неї може вийти людина вільною, або рабом. Дуже розумно й правдиво сказано. Тільки замало зв'язувати це з евентуальною військовою інтервенцією в Індо-Китаї. Тут таки треба атакувати властивого ворога, а він сидить у Москві, а теж і в Пейпінґу.

Адмірал Карні заявив наприкінці своєї промови, що він, військова людина, не може говорити про те, як треба його країні в цьому грізному часі поступити. Але як американський громадянин він може говорити про небезпеку, бо треба сліпого, що б її не бачив. Адмірал перестерігав, що ми грубо заплатимо пізніше, коли сьогодні не матимемо відваги зробити з цієї небезпеки відповідні висновки.

Найближчий час виявить, що саме в адмірала Карні на думці, себто, які це висновки. Хоч догадуватись можна вже й нині.

[illegible]

ПОДІЛ ЗАХОДУ — МРІЯ МОСКВИ

12-літні роковини англо-совєтського пакту, що його практична вартість лежить в уможливленні формальних дипломатичних взаємин, співпраці на терені Об'єднаних Націй і веденні торгівлі, — дали поштовх урядовому органові СССР, „Ізвєстіям", вистосувати на адресу Англії пропозицію, що висловлює завітну мрію Москви: щоб Англія відмовилась від свого тісного зв'язку з ЗДА, вийшла з НАТО, зв'язалась тісним союзом із СССР і разом з ним будувала „безпеку Европи". Участь Англії в НАТО — мовляв — не дає їй жадної користи, а навпаки — виставляє на небезпеку втратити політичну суверенність через підпорядкування своєї політики „диктатові" з Вашинґтону і на наслідки третьої світової війни. Це останнє — найпрозоріший натяк бомбардування Англії совєтськими атомовими бомбами. Англія — пише совєтський часопис — всупереч власним інтересам, тримається накинених Америкою обмежень у торгівлі з СССР. Коли б вона визволилась з того американського „диктату" і відмовилась підпорядкувати свою торгівлю з совєтським бльоком забороні продажу так званих стратегічних товарів, то перед Англією відкрилися б світлі можливості торгівлі. Цей спокусливий спів „Ізвєстій" доповнює „Правда": в теперішній час, пише вона, тісна англо-совєтська співпраця єдино може привести до тривкого миру і безпеки в Европі. Ясно, що мова йде про таку плятформу того „миру і безпеки" (в „лапках"), як її пред'явив у Берліні Молотов: викинути з Европи американців, шпурнути до коша західній пакт Европейської Спільноти, заборонити західнім німцям озброїтись (з залишенням східньо-німецької „поліції"!), розбити НАТО, а коли й залишити його, то з такою „невтралізацією", щоб прийняти до нього СССР, і на такій підставі „ґарантувати" Европі безпеку. За скільки днів, тижнів чи найвище місяців той „пакт безпеки" обернувся б у марш совєтських дивізій (може й в східньо-німецьких уніформах) на Райн, і скільки часу забрало б, щоб совєтські прапори замаяли над Атлянтиком, — про це, очевидно, не говорив ані Молотов у Берліні, ані, з делікатности, не говорять тепер „Ізвєстія" та „Правда", малюючи ідилічний образ англо-совєтської приязни і співпраці.

Цей останній виступ Москви не є ані новиною в теперішній міжнародній ситуації, ані ніяким ревеляційним пробним бальоном, що мав би зондувати настрої в англійській публичній опінії. Він є тільки одним з проявів основної тези закордонної політики СССР, що її проводиться вперто, послідовно, з ужиттям всього величезного комуністичного пропаґандивного апарату, з використовуванням кожної найменшої нагоди: розсварити Захід і, передусім, поділити існуючий нині фронт ЗДА, Англії й Франції. Відомо, що у тому ланцюзі найслабшою ланкою є Франція. Виснажена фізично й матеріяльно у двох світових війнах до тої міри, що в 1939 році ще не загоїла ран з р.р. 1914-19, а в 1954 живе все ще під тиском наслідків років 1939-45, — Франція переживає ще й ту глибоку духову кризу, яка проявляється в її найчастіших в усьому світі урядових кризах і найбільшому хаосі почувань. Д. В. Броган, професор політичних наук англійського університету в Кембриджі, писав недавно, що той факт, що ЗДА є тепер найбільшою потугою у світі, виключає водночас їх популярність: бо ані Англія, ані Франція не повинні забути, що це вони були в минувшині найбільшими потугами і що Америка, на тлі тієї їх світлої минувшини, є в їх очах політичним „новобагатченком". У психіці англійців і французів, формованій півторатисячною їхньою історією, вбачає англійський дослідник міжнародних відносин найосновнішу і найповажнішу причину всіх актуальних політичних розбіжностей між ЗДА і їх двома західньо-европейськими партнерами. Те, що пересічний француз не хоче ні знати, ані пам'ятати, що чейже Америка поставила Францію на ноги після першої світової війни і рятує її своїми більйонами тепер, а навпаки, замість бути вдячним, відчуває нехіть до американців, — походить з його огірчення, що Франція перестала бути „провідником" і втратила це провідництво в користь Америки, яка щойно визволялась з свого колоніяльного стану тоді, коли Франція замінювала у великій революції режим Бурбонів, вступаючи в період бонапартизму. Від часів Великої революції французи є традиційними революціонерами: вони автоматично є за „лівицею", і в цьому їх традиційному нахилі криється таємниця нісенітних понять про „реакційність" американського капіталізму та про залежність американського робітника від „визиску" великого капіталу, і таємниця масового голосування на комуністичних кандидатів до парляменту.

Маючи на увазі власне цю найслабшу позицію Франції в тричленному союзі Заходу, найбільший наступ Москви йде на Францію: щоб передусім не допустити до її замирення з Німеччиною шляхом співпраці в спільній европейській армії, — щоб підсичувати її страх перед німцями і заманювати до союзу з СССР, як до найбільшої ґарантії проти відновлення німецького імперіялізму, і щоб відірвати її від тісних зв'язків з Вашинґтоном. Через те, напр., існує теорія, що комуністи тільки тому схильні піти радше на замирення в Індо-Китаї і задовольнитись його частиною, зрікшись пляну здобути зараз цілий Індо-Китай, щоб не штовхати Франції в обійми З'єдинених Держав і не робити її ще більш залежною від фінансів та мілітарної сили ЗДА. „Традиційна приязнь з Росією" і „традиційна приязнь з Польщею" (комуністичною Варшавою) — це гра на почуваннях французів, вічно задивлених в свою історичну традицію.

Історична ж традиція Англії — це її панування на морях, це її світова торгівля. Колись навіть вузенький (коло 30 км. у найширшому місці) канал Ля Манш давав Англії почуття безпеки, а загибіль еспанської Великої Армади (1588) скріпила це почуття, поки в другій світовій війні німці зробили те, чого не змогли зробити в першій, дійшли до Каналу, і — не маючи сили переплисти його — поруйнували Лондон та інші міста південної Англії своїми бомбами й „Ф 1" і „Ф 2". І нинішня Англія має дві слабі точки: страх перед атомовими бомбами і тугу за відбудовою своєї торгівлі. В обидві ці точки б'є Москва. Підсичуючи амбіцію англійців, що почувають себе зіштовхненими на заднє місце американським „новобагатченком", Москва водночас лякає їх катастрофою у новій війні та приєднує приманами торгівлі. Останні статті двох чолових совєтських органів є найяскравішим виявленням осі основної політики Кремлю: щоб розбити єдність Заходу і щоб ізолювати ЗДА, бо тоді буде відкритий шлях для завоювання всієї Европи. І тоді залишилася б тільки дійсно одна Америки, яку треба б знову поділити, підмінувати й спершу всередині розбити (різними Ґватемалями та п'ятими колонами), аж до вирішного розрахунку у вирішному моменті.

Ця гра має тільки одне дуже слабе місце: вона така ясна і прозора, разом з її остаточною метою, що треба б свідомих самогубців, щоб дозволили себе перехитрувати.

Лев Ясінчук

ПОПРАЗЕН

Думки з приводу відбутих Загальних Зборів Шкільної Ради УКК

Ми, сучасні українці в Америці, особливо захоплені „високою" політикою, що її провадимо — так нам здається — фахово для визволення України по змозі вже таки сьогодні, бо коли на довшу мету, то й не варте... Самозакохані в своїй роботі, ми й не добачуємо, як роботящі скульптори різьблять у тісних кімнатах зі слабких, тендітних дитячих душ сильні й кріпкі живі моделі, які зможуть простояти нові десятиріччя без уваги на можливі потрясення і стати зразком для душ наступних поколінь. А ці варстати й робота в них заслуговують на те, щоб їх добачити, приглянутися, зрозуміти та ще й спитати: „Може вам у чому допомогти"?

Дня 22 травня ці різьбарі відслонили свої заслони й показали на Загальних Зборах Шкільної Ради УКК в Ню Йорку, що вони досі зробили, переконливо при тому пояснивши, що й як треба робити далі. Це зійшлися були представники українознавчих шкіл у ЗДА, а між ними таки найбільше тих, що самі в тих школах працюють. Як виявилося — це люди путящі і наскрізь позитивні.

Ми грішили б непрощено, якби хотіли починати справу від нас самих і казали, що в цій ділянці не було перед тим нічого. Ой, було, та ще й як запопадливо і з посвятою велося діло! Але тоді тяжіла над цим ділом недостача фаховости, а тим самим бракувало в ньому твердої організованости, без якої важко самотужки братися до такої роботи. Її могли б повести вдало хіба вроджені генії, але генії часто не трапляються. А все ж таки здоровий задум, інстинкт, що відчув вагу справи, і тверда воля деяких одиниць довели до того, що сьогодні, при якихось сильніших освітленнях, заблиснуть ті, ними вишліфувані українські душі, деколи навіть у чужому оформленні, і клинкнуть до нас: „Ми теж діти Матері — України, ми теж її любимо й по своїх силах бажаємо їй допомогти!" Це має своє значення і його мусимо завжди належно оцінювати.

Сьогодні маємо більші й кращі можливості вести це діло. Залишилася незмінною вільна й вільнолюбна американська земля, що сьогодні так, як і давніше, каже до нас: „Бажаєте, щоб ваша молодь знала й любила ідеали вашої України? Добре! Допоможіть їй, бо ті ідеали такі, як наші. Робіть, що вам треба, плекайте вашу многогранну культуру, то може й ми дещо з неї скористаємо, як користали з інших".

На жаль, у цьому ділі немає подостатку матеріялу — дітей для різьби. Вони ніби й є, але деякі батьки у своїй короткозорості замикають їх у своїх „румах", немов з остраху, щоб їх ясне сонцезнання України не вразило. Вже краще, думають, пустити на вулицю, — там високі мури трохи притінять ясність і допоможуть зберегти зайвого доляра. Але ця скупість може колись викликати проклін дитини за відчуту кривду, коли вона в майбутньому завважить, що така, як вона, дитина іншого народу вміє, крім англійської мови, ще одну — жидівську, польську, німецьку чи китайську. А їй, сердезі, може доведеться колись побувати на тій Україні... без язика. Безперечно було б прикро, якщоб колись мала відбутися така розмова:

— Ти якого походження?

— Українського.

— То вмієш по-українськи...

— Ні...

Соромно стає — бути непотребом... Мова — це таки практична річ. А все ж замало є тих, що беруть до уваги цю практичність. Кажуть, що в ЗДА є коло 20 тисяч українських дітей. Може це й правда. Але в українознавчих та інших українських школах нема більше як 7-8 тисяч. А де ж решта? Гей, батьки, патріоти, вам не сором? — Та є ще час направити занедбання, чи може лише недогляд. Саме тепер переводять записи по школах. Впишіть і свою дитину до української школи, впишіть, хочби на силу. Колись вона буде вам дякувати.

Але — вернімось до Загальних Зборів Шкільної Ради. Вони наглядно показали одне: чи ця нова установа зробила більше, чи менше, вона потрібна; в ній віддзеркалилася шкільна справа майже в повноті. Представники понад 30-ох українознавчих шкіл накреслили цікавий образ. Є в ньому додатні риски, хоч чимало й відємних. Чи це не будуючий момент, що в деяких школах сидять одне біля одного діти нащадків давніших і нових іміґрантів і кілька годин порозуміваються між собою та з учителями одною, рідною мовою. Є школи, понад якими пролітають без уваги віровизнаневі різниці, якби щось проминальне, а невинні діти різних віровизнань вслухаються в голос учителя, і їм ввижаються образи України. Показується, що українознавча школа є для когось поважною загрозою, і йдуть доноси до влади, що це — комуністична школа...

Відрадне, що Шкільна Рада спробувала вже навіть держати живий фаховий зв'язок з тими школами й посилає до них своїх уповноважених на візитацію.

На невідрадне явище вказували представники українських шкіл, що майже нема з чого вчити. Усі вживані в школах українські підручники можна тільки частинно використовувати: вони або занадто, або замало мудрі, не вповні відповідають американсько-українським потребам, замало, або й зовсім не зацікавлюють дітвори, а тих рідких „книжних молів", що просто пожирають кожну книжку, теж не вдовольняють, бо вони вже давно прочитали її. Треба періодичного дитячого журналу, редаґованого із знанням не тільки потреб, але й дитячої душі. Отже велика болячка — брак добрих підручників. Про це співала хором ціла нарада, додаючи різні рефрени. Правда, Шкільна Рада зробила спробу й видала частину граматичних вправ. Ніхто не буде заперечувати, що знання граматики потрібне, що хто його має й уміє застосовувати, того мова правильніша. Одначе дехто думає, що діти можуть набиратися граматичних знань просто від учителя, з щоденних розмов і книжок. Тим часом можна б гроші вжити на видання інших підручників, для вправ у читанні й для розмов. Але збори торкнулися цього питання тільки мимохідь.

Ще багато інших питань заторкнула ця високоцінна нарада — відношення громадян, зокрема батьків, організацій, шкільних імпрез, засобів на удержання вчителів, настанова духовенства як на місцях, так і єрархії, приміщень і т.п. Деякі з тих справ брали учасники на себе, але багато з них таки покладали на вибрану Управу. Ввійшли до неї особи відповідні, що визнаються на шкільництві та його потребах. Але все таки була виринула думка, щоб Шкільна Рада мала постійних працівників, праця яких давала б установі тяглість, а для виконувачів стала б основою їхнього прожитку. Щоб справи школи розвивалися як слід, без зайвих прогалин і шкідливого скреготу, треба щоб працівники ними жили, про них завжди думали і переводили їх своєчасно. Їх можна зробити відповідальними за вдачі, чи невдачі. А без того — як відважитеся колись критикувати, що це не зроблене, те не добре, тощо, коли знаєте, що виборні люди мали добру волю й бажання, але мусіли свій найкращий час дня (8 годин) зуживати на чорну роботу, що дає їм підставу для життя. Очевидно, на те, треба грошей. І навіть впала думка на Зборах, щоб виєднати їх в УКК. Чому там? — Просто тому, щоб не розбивати збіркової акції. Розуміється, тут не обійшлося б відчіпною тисячкою — двома; дати стільки, скільки треба. Звідки? Га, це вже було б справою самого УКК. Чейже він мусів би собі усвідомити, що коли є гроші на політику в теперішності, то хто буде її вести, коли ми, старші, минемося, а молоді не підготовимо! Так званий „старий край" добре знав, що школа — це стовідсоткова політика, дармащо непартійна, та що дійсно в школі наша будучність, а діти — наше майбутнє.

„Москва" поплескує „Київ" по плечу

Київ. — Три найвищі московсько-большевицькі установи — Президія Верховного Совєту СССР, Рада Міністрів СССР і Центральний Комітет Комуністичної партії Совєтського Союзу — видали 23-го травня маніфест з привітанням українському народові з нагоди „великого національного свята українського і російського народів, свята усіх братніх народів СССР — 300-річчя возз'єднання України з Росією". В стократ утертих висловах переповідає маніфест про „допомогу великого російського народу" українському народові впродовж усієї його історії і про „буржуазно - націоналістичну контрреволюцію та міжнародний імперіялізм, що намагаються відірвати Україну від Совєтського Союзу". — Цього ж дня совєтська преса вміщує два „Укази" Президії Верховного Совєту СССР про нагородження Української ССР і міста Києва — орденами Леніна. В указі про нагородження Києва м. ін. сказано: „відмічаючи велике значення Києва в історії російського (на першому місці! — Ред.), українського і білоруського народів, нагородити" і т. д.

● **Матіяса Ракочі,** чільного мадярського комуніста, що — за кількакратними газетними повідомленнями — мав бути „вичищений", обрано на з'їзді мадярської комуністичної партії в Будапешті її генеральним секретарем. В партійній єрархії другим за Матіясом Ракочі є Імре Надь, фахівець у харчових справах.

● **350,000 утікачів** — з-поза залізної завіси ще ніде не „закліматизувались", а з них 88,000 все ще живуть по таборах для втікачів. Високий комісар ОН для справ утікачів, Ван Гойвен Гедгард, потребує $40 мільйонів на виконання свого 4-літнього переселенчого й допомогового пляну, з чого $12 мільйонів зажадав він від ОН.

● **Ґюнтер Польман,** власник авта, допоміг комуністам 1-го квітня 1952 року вхопити й вивезти на Схід одного протикомуністичного діяча з Західнього Берліну. За це тепер засудили його на 6 років важкої в'язниці.

В. М. Верган

УЧАСТЬ ІВАНА ФРАНКА В РОБІТНИЧОМУ РУСІ

(3)

Перші проблиски нових поступових ідей серед студентської молоді й соціялістично-радикальний рух серед львівського робітництва та селянства в краю звернули увагу консервативних кругів, як польських, так і українських. В пресі появилися статті, що вдарили на сполох перед загрозою соціялізму, а до поліції почали напливати доноси, що існують таємні соціялістичні організації, які мають зв'язки із закордоном. Переведено цілий ряд арештувань, і групу студентів враз з Франком поставлено перед суд. Головним „доказовим матеріялом" проти оскаржених були листи Драгоманова, що їх поліція знайшла у польського соціяліста Міхала Котурніцького, який був приїхав зі Женеви до Львова.

На цьому першому соціялістичному процесі Франко і його товариші тримали себе надзвичайно гідно. Та в душі його тоді ділялося зовсім не те, що він заявляв. Він саме тоді любився з Ольгою Рошкевич, і цю першу любов переживав дуже тяжко. В його душі тоді вперше відбувся тяжкий двобій між особистим „я" і добром загалу.

Вийшовши з тюрми по дев'ятимісячному перебуванні в ній, Франко болюче відчув бойкот збоку української суспільности. Його викинено з „Просвіти" та клюбу „Руська Бесіда". Єдиними приятелями були студентська молодь, селянство й робітництво. Коли до арештування він мало цікавився політичними, національними і суспільними справами, то по виході з тюрми увесь свій час, вільний від студій, присвятив їх вивченню. Пізнавши їх, він в часописі „Громадський Друг", що почав виходити за його і Павлика старанням, дає ясні й вичерпні відповіді на пекучі питання з усіх ділянок національно-політичного і суспільного життя. Свої статті на ці теми друкує також у віденській газеті „Ді Цайт" і в польських робітничих газетах. Майже сталим співробітником стає газети „Праца", що її видавав для робітників Осип Данилюк.

У кожній майже статті на суспільно-економічну тему Франко виходив з заложення: розкрити причину лиха й показати вихід. Мало хто знає, що Франко був такий же добрий економіст, як і письменник. Працюючи в робітничому русі з сильними впливами польської шляхетчини, він бачив, що економічне питання, а головно питання землі й праці поляки хочуть розв'язувати коштом українців; що вони й не думають колинебудь зрікатися думки „Польска од можа до можа". Щоб бодай трохи зламати силу польської шляхетчини, Франко з усією відданістю працює над тим, щоб переконати польських робітників, що на світі мусить існувати національна, політична і соціяльна справедливість.

За співредакцією Франка „Робітничий Комітет" видає брошуру „Проґрам польскіх і русіньскіх соціялістув ве Сходнєй Ґаліції", де писалося: „В нашім краю, де на одній території живуть люди і навіть громади різних народностей, не вільно соціялістам одної народности вважати себе представниками цілої території".

Одначе, практичного значення ця програма не мала. Ще перед її друкуванням поляки викинули з заголовка слова „русіньскіх ве Сходнєй Ґаліції", і так пустили між робітників. Коли Франко, Драгоманов, Павлик і інші запротестували проти цього, попередній заголовок заліпили, але не тим, що був в рукопису, а новим — „Проґрам соціялістув ґаліцийскіх". Багато польських соціялістів були невдоволені з тої програми, і почався фермент, на тлі національному і соціяльному.

Розбіжності між польськими, українськими та білоруськими соціялістами не були відірваними від тих, що існували тоді в Німеччині та Австро-Угорщині. В соціялістичних партіях цих країн були розбіжності щодо тактики, а токож щодо розв'язання проблеми централізму і федералізму, яке виникало з інтерпретації Марксового вчення про одноцілість партії і слів „нація" та „національний", ужитих в „Комуністичному Маніфесті". Прихильники єдности і централізму соціялістичних партій твердили що Маркс і Енґельс ужили слів „нація" і „національний" в державному розумінні. Опозиція цього не заперечувала, але заступала думку, що ці слова в такому розумінні прийняти не можна, бо, коли, в Західній Европі є однонаціональні держави, а слова „нація" і „держава", „національний" і „державний" — тотожні, то ці самі слова в державах багатонаціональних, як Росія чи Австрія, мають інше значення. Там слова „нація" і „національний" покриваються з словами „народ", „народний".

Дискусія на тему „нація і національний" не сходила зі сторінок соціялістичної преси, а також не замовкала в соціялістичних партіях довгі роки. Виразно виявилось, що частина соціялістів стояла на позиціях свого уряду і ідею соціялізму, як і ідею нації хотіла запрягти до того самого імперіялістичного воза. Впарі з цим хотіли, щоб і в робітничому русі панувала та сама засада. одноцілість і централізм. Слово „інтернаціональний" вони тлумачили, як безнаціональний, себто безіменний. Для робітника, казали вони, немає батьківщини, немає нації, а є клясові інтереси. „Пролетарі всіх країн, єднайтеся!" — це був клич, що його уживали вони, щоб прикрити свою імперіялістичну наготу.

Боротьба за національний принцип у соціялістичних партіях і в робітничому русі широким відгомоном пролунала на соціялістичних конґресах у Копенгазі та Айзенаху. Там один проти одного стали не тільки прихильники централізму та федералізму, але й представники соціялістичних партій панівних держав і представники соціялістичних партій поневолених народів. Загрожувало розколом, але врятував від того молодий лікар д-р Віктор Адлер. 1885 р. він заснував робітничу газету „Гляйхгайт" і почав мирити одних і других. За кілька років він так підготовив ґрунт, що на 30-31 грудня 1888 р. і 1-го січня 1889 р. скликав до Гайнфельду з'їзд австрійських соціял-демократів, на якому знайшли спільну мову обидві фракції і ухвалили спільну програму соціял-демократичної робітничої партії Австрії на принципі: „Боротьба проти визиску мусить бути інтернаціональною, як інтернаціональним є самий визиск".

Про національне питання, яке стільки забрало часу у дискусії, — у програмі ані слова. Так, коштом національної ідеї робітництва поневолених націй, робітники панівних націй погодилися між собою, думаючи, що в той спосіб вони врятували ідею соціялізму від розколу. Але іґнорація, чи просто зла воля і страх перед національним питанням, як пізніше виявилося, дуже корисно відбилися на робітничому русі поневолених народів. В робітничому русі поневолених націй спочатку ледве чутно, а далі чимраз голосніше почали говорити про самостійну національну організацію робітництва. Це можна було прекрасно бачити в Галицькій Соціял-Демократичній Партії, що постала була зараз по з'їзді у Гайльфельді 1889 р. Провідники Галицької Соціял-Демократичної Партії не тільки від самого початку її існування почали афішувати її як польську партію, але своїми виступами на польських національних святах та в своїх програмових статтях акцентували свій шляхетсько - великодержавний патріотизм. Боротьба українського свідомого робітництва всередині партії з польською шляхетчиною, шовінізмом — не мала успіху, як не мало успіху домагання створити український комітет для організації робітників українців і видавати газету українською мовою. Все скінчилося на резолюціях і обіцянках.

ЗВІТ ГОЛОВИ У.Н.С., ДМИТРА ГАЛИЧИНА

(Закінчення зі стор. 1.)

стратора „Свободи", склав загальний звіт з фінансів Видавництва. З того звіту виходить, що впродовж останніх чотирьох років „Свобода" мала 670,810.97 дол. прибутків і 667,660.09 дол. видатків, отже зі сальдом 3,150.88 дол. в користь прибутків. Прибутки і видатки Видавництва в звітовому часі збільшилися, в порівнянні з таким самим попереднім періодом часу, на приблизно 100%

Свій звіт голова УНС закінчив твердженням:

„Чотирнадцять тисяч нових членів, які збільшили Союзові ряди, понад чотири мільйони долярів, на які збільшився масток Союзу, видання англійською мовою книжок „Україна 20-го сторіччя" та „Україна під Совєтами", які причиняються до кращого пізнання східньо-европейської а зокрема української проблеми, два роки підготовчої праці до видання монументальної книги „Енциклопедії Українознавства" англійською мовою, два Альманахи і роман „Рай" українською мовою, збільшена матеріяльна поміч У. Н. Союзу і його членства на працю Українського Конґресового та Злученого Українського Американського Допомогового Комітетів, і взагалі на кожну таку акцію, яка допомагає визвольним змаганням українського народу, пожвавлена активність членів У. Н. Союзу в загальній громадській праці — це свідоцтво відданости широкого загалу членів його високим ідеалам, тим ідеалам, які як писав недавно з нагоди 60-ліття У. Н. Союзу один американський часопис, зробили Союз такою організацією, що вона сьогодні є „надхненням і гордістю для Українців у цілому світі".

● **Радіо Вільний Берлін"** — нова радіовисильня із засягом тільки на 100 миль — почала діяти в останній вівторок, надаючи із Західнього Берліну протикомуністичні авдиції, призначені виключно для Східнього Берліну і Східньої Німеччини. Радіовисильню влаштовано американськими заходами.

● **Населення Франції** хоч і дуже помалу, але все ж зростає. У 1946 р., безпосередньо після війни, Франція нараховувала 40.5 мільйона населення, у 1952 р. 42.5 мільйона, а в 1953 р. на 400,000 більше.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У.Н.С., ГРИГОРІЯ ГЕРМАНА

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ські українці поділені партійно, як ще ніколи? Отже, треба признати, що в УНСоюзі згуртований найкращий елемент старої і нової іміграції і народженої в Америці генерації. Останні роки дали відділовим урядникам нагоду набрати досвіду в приєднуванні нових членів. Потрібно тільки більше заохоти і ентузіязму, щоб використати всю ту велику притягаючу силу, яку має УНСоюз.

Кожний Відділ повинен в цьому році відсвяткувати 60-літній ювілей УНСоюзу, щоб в своїх членах збудити пошану до своєї організації і зацікавити тих, які досі не є її членами. Кожний Відділ повинен подумати над способами, як зробити себе дійсно братською організацією, яка служить інтересам своїх членів. Перед нами величезне завдання: сконсолідувати наші Відділи і побільшити їх новими членами. Щоб виконати ці завдання, потрібно ідейної праці. Від початку свого заснування УНСоюз служив українському народові. Цього нам не вільно ніколи забувати, бо це ідея, яка дає нам рацію існування як організації. Цю ідею мусимо закріпити в наших нових і в наших майбутніх членах. Це якраз вимагає найбільшої праці, але й дає найбільші успіхи."

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА У.Н.С., РОМАНА СЛОБОДЯНА

(Закінчення зі стор. 1.)

Союз, стоїть направду на ґранітних ногах, що вона розвивається найбільш нормально і корисно та що вона є направду тим плодючим біблійним виноградником, в якому вкладені таланти нашої американсько-української спільноти не тільки зберігаються, але і збільшуються та дають благословенні плоди. Нашим спільним завданням і обов'язком цю фінансову базу нашої організації та її дотеперішню тенденцію розвитку не тільки вдержати, але теж і закріпити, бо на це ми маємо всі об'єктивні дані. Ми маємо волю, якої так прагнуть і за яку так героїчно боряться наші брати в нашій рідній Україні, ми маємо добробут, яким не може виказатись жадна інша країна і в жадному періоді своєї історії, ми маємо наші виправдані 60-літньою традицією організаційні форми, отже маємо, як сказано, всі ті об'єктивні обставини, які дають нам направду найширше і нічим необмежене поле до праці й розвитку. Проте, п. Р. Слободян.

це ще не все і не найголовніше, що може цей розвиток запевняти. Бо це найголовніше і найважніше лежить у нас самих, у наших серцях, у наших головах і в наших руках. „Нічого великого не доконано без ентузіязму" — твердив колись славний письменник Емерсон. Український Народний Союз може послужити одним з найкращих доказів на це. Якщо б не ентузіязм, ідейність та творче завзяття наших перших піонерів, ми не були б мали сьогодні чим чванитись перед світом. І ми не матимемо чим чванитись у майбутньому, якщо ми знову не викрешемо того ентузіязму і творчого завзяття в нас самих та серед нашого оточення. Це те головне, чого вимагає від нас сьогодні наша організація та її майбутнє, так тісно зв'язане не тільки з майбутністю всієї нашої спільноти в цій країні та нашого народу в нашій, ще й досі несвоїй Україні. Молімо Господа та докладаймо рук, щоб це майбутнє було велике, світле і певне!" — закінчив свій звіт

Американські соціялісти за скасування закону Тефта—Гартлі

Филаделфія, Па. — На 29-й річній конвенції соціялістичної партії ЗДА прийнято ряд резолюцій, а між іншими резолюцію, яка домагається скасування робітничого закону Тефта-Гартлі та започаткування багатомільйонових публічних робіт, щоб покінчити з безробіттям у цій країні. Соціялістична партія ЗДА не буде виставляти своїх власних кандидатів на президента і віце-президента ЗДА, а під час виборчої кампанії аґітуватиме за залишенням громадянських свобід, проти всяких обмежень, за поширення соціяльного забезпечення, а в закордонній політиці за такою лінією, яка усунула б страх перед війною. Цю партійну політику думає партія здійснювати аж до найближчих президентських виборів в 1956 році. Між іншими резолюціями є ще й такі: збільшити звільнювану від оподаткування суму, яка тепер становить 600 долярів, скасувати податки від найконечніших товарів, поширити мешканеву програму в такий спосіб, щоб найширші кола населення були забезпечені відповідними мешканнями; збільшити допомогу фармерам; скасувати обмеження в торгівлі з закордоном та розпочати хрестоносний похід за загальне роззброєння, і залишити змагання до примусового загального військового вишколу.

Змова проти уряду в Ґватемалі

Ґватемаля. — Прокомуністичний ґватемальський уряд повідомив, що йому вдалося викрити змову, яка мала на меті повалення уряду президента Гузмана. Це повідомлення видано після поліційної облави, яка тривала 48 годин. Приватно повідомляють, що п'ять осіб, яких мала арештувати поліція, знайшли азиль в амбасадах, акредитованих при ґватемальському урядові. Найбільше арештовано осіб (їх числа не подано) вздовж гондураського кордону. Міністер внутрішніх справ обіцяє подати подробиці про арештування пізніше, а покищо повідомив, що змовників заарештовано на самому початку їхньої діяльности. Деякі змовники знайшли собі сховище в амбасаді Ел Сальвадорської Республіки, а інші в амбасаді Еквадору. Коло амбасад інших американських держав, в тому числі й ЗДА, поставлено сторожу. Преса повідомляє, що опозиція проти теперішнього прокомуністичного режиму в Ґватемалі зростає. В квітні цього року таємна радіовисильня почала надавати протиурядові передачі, а одночасно в публічних місцях появилися написи з числом „32", яке пригадує, що згідно з конституцією комуністична партія заборонена.

Москва підкреслює „єдність партії і уряду"

Москва. — „Правда" принесла на першій сторінці велику світлину найвищих совєтських достойників, які були присутні на параді в честь „возз'єднання" України з Росією, що відбулась останньої неділі на Червоному майдані. У коментарі до цієї світлини „Правда" підкреслює „єдність партії, уряду і совєтського народу", вказуючи на Маленкова і Хрущова, що стояли пліч-о-пліч. (В совєтських часописах друковано вже безліч світлин із достойниками, що приятельськи стояли один поруч одного і недавно потім падали жертвою тих же „приятелів").

• ПРАЦЯ •
Help Wanted—Male

ПОТРІБНО КУХАРЯ
Стала праця, добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
CESARIO'S WYKAGYL GRILL
1279 North Ave., New Rochelle
Phone New Rochelle 6-9580

MERROW ОПЕРЕЙТОРКИ
при жіночих светерах. Тільки досвідчені.
Голоситись треба.
SCARF & BREIT
467 Troutman St., Brooklyn, N. Y.
Phone EV 6-1822

МУЖЧИНА З АВТОМ
Ми впровадимо Вас в бизнес. Не треба вкладу. Голоситись:
K E L L Y
713 Bangs Ave., Asbury Park, New Jersey

TIRE MAN
Досвідчений у всіх родах гумових колес. Стала праця, 48 год. Добра платня. Деяка продаж. Багато компан. добродійств.
Голоситись:
FIRESTONE STORES
30-29 Steinway St., Astoria, L. I.
Phone: AS 8-5180

Ш В Е Ц Ь
досвідчений в виробі чоботів до кінної їзди. — Зголошуватись:
M I L L E R'S
123 E. 24th St., New York City
Phone GR 3-6638

PROOFPRESS OPERATORS
"Vandercook" репродукція.
Праця ввечорі. Звертатися до:
F. W. SCHMIDT
228 East 45th Street
New York City

СТАНИЦЯ УСС НЮ ЙОРК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-го ЧЕРВНЯ 1954
відбудуться
ЗАГАЛЬНІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ
в год. 7-ій веч.
В НАРОДНОМУ ДОМІ, кім. 36
• Явка обовязкова. •
Управа.

Терор і репресії у Тунізії

Париж. — За вістками з Тунізії, в цій країні знову запанувало велике політичне напруження. Минулого тижня 5-ох французів убито скорострільним вогнем, крім цього виконано невдалий атентат на прем'єра Магомета Саляга М'Залі. Ці й інші замахи, які раз-у-раз повторюються, приписують місцевим націоналістам, однак французькі мешканці Тунізії обвинувачують генерального резидента Франції Воавара, що це він своєю хиткою і ніби примирливою політикою осмілив не тільки націоналістичні кола, але й звичайних бандитів, що користають з неспокійної атмосфери. З Альжиру перевозять війська для здавлення революційного руху новими репресіями.

Ще два емведисти втекли на Захід

Як подає „Ню Йорк Гералд Трібюн", ще два совєтські секретні аґенти розірвали з Кремлем і перейшли на становище неповоротців. Імена цих осіб тим часом не розголошується, але відомо, що вони відігравали керівні ролі в двох головних осередках совєтського шпигунства — в Берліні і Відні. Несподіваний перехід на становище неповоротців цілого ряду совєтських таємних аґентів пояснюють ліквідацією Берії і „чисткою" серед його ставленців, від якої вони втікають.

Літаки ЗДА перевозять французьких вояків до Індо-Китаю

Сайґон. — Воєнна ситуація в районі дельти Червоної ріки тимчасово поліпшилась, коли 7,000 французького війська очистило деякі відтинки джунґлів. Проте комуністи вже перевезли з-під Дієнбієнфу важку артилерію на 45 миль від Ганой і все ще стягають туди своїх 5 дивізій. Французи очікують нового великого комуністичного наступу в половині червня. Тим часом транспортові літаки ЗДА мають перевезти 2,100 вояків з Північної Африки до Індо-Китаю.

• ПРАЦЯ •
HELP WANTED—FEMALE

Потрібно манікюристок — 2
Досвідчені, 5 днів. 9 до 6 P.M. Платня $60. Приємні умовини праці.
Голоситись:
BEAUTY CENTRE
Cuttermill Rd., Great Neck, L. I.
Phone: Great Neck 2-0905

КУХАРКА
Досвідчена, до дому старших віком людей. Спання на місці.
Голоситись:
501 West 190 Street
New York City
Phone LO 8-5200

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БОФАЛО, Н. Й. — Піврічні збори Б-ва св. І. Хрестителя, відд. 304, відбудуться в неділю, 6-го червня, о год. 2-ій попол. Проситься членів прибути на збори. Хто не прийде буде платити кару. — І. Слободян, гол.; М. Завіский, кас.; М. Гнатик, секр.

ЛЕЙКВУД, ОГАЙО. — Б-во Сош. св. Духа відд. 108 буде мати піврічні збори у неділю, 6-го червня, о год. 2-ій попол., у церковній залі, де все. Проситься членів і членкинь прийти на збори, бо маємо дуже важні справи до обговорення. — М. Сіліко, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", відд. 39, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 6-го червня 1954 р., в год. 3 попол., в залі У. Н. Дому. Проситься всіх членів прийти обов'язково і точно на збори. Буде звіт делеґатів з Конвенції УНСоюзу та доповідь Вам знаного на терені м. Сиракюз д-р Івана Подюка на тему „Дитячий параліч" (polio). В суботу, 5-го червня від 8-11 вечером і в неділю, 6-го червня від 11:30 до 3. попол., можна вплачувати вкладки. — Управа.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Управа Т-ва ім. Д. Вітовського відд. 301 повідомляє, що місячні збори товариства відбудуться в неділю, 6-го червня, в залі при церкві св. Володимира, 2238 W Cortez St., о год. 12:30 вполудне. Просимо всіх членів взяти якнайчисленнішу участь і використати збори для вплат вкладок. — Управа.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла відд. 213, відбудуться в вівторок, 8-го червня, о год. 7. веч., в Укр. Нар. Домі, 35 Вест, 19 вул. Проситься всіх членів прибути, бо буде звіт Делеґата з 23. Конвенції і дуже багато ухвал, що кожний член мусить знати. Довгуючих членів проситься вирівняти свою належитість. — В. Салій, предс.; М. Данько, кас.; А. Васараб, секр.

ВИЛКС-БЕРІ, ПА. — Б-во св. І. Хрестителя, відд. 223 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 6-го червня, в залі парафіяльній, зараз по Службі Божій. Буде звіт делеґатів і другі важні справи. Присутність всіх членів конечна. — Уряд.

• БИЗНЕСОВІ НАГОДИ •

ВЕЛИКА КРАМНИЦЯ
11-09 154th St., Beechhurst, L. I.
В добрім положенні, відповідна на пекарню, hardware вироби або кожний інш. бизнес. Буде в цілості змодернізований. Поміркований рент.
Власник Flushing 8-1545

DINING CAR — Steel, 40 ft. довгий, повний виряд до провадження. Мусить бути перенесений з тепер. положення. Жадає $3,500. Пишіть або кличте:
SANFORD COOK, INC.,
600 North Ave., New Rochelle, N.Y.
NE 6-0600

CATSKILL MOUNTAINS
МАЛА ФАРМА,
чудова нагода.
За докладними інформаціями:
249 Hewes St., Brooklyn, N. Y.
or phone:
EV. 8-9344 — Bensonhurst 6-3789

РЕСТОРАН — BROOKLYN
Добре наріжне положення. Повний виряд. Можна поліпшити життя. Помірков. рент, винайм. Власник продає по д. уміркованій ціні, тому що мусить відійти.
Відвідайте власника.
228 DeKalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone ST 3-9554

НА ПРОДАЖ ҐРОСЕРНЯ,
морожені харчі та делікатеси з трикімнатним мешканням. Прийметься всяку розсудливу оферту.
100 ST. MARK'S PLACE
(East 8th St.)
NEW YORK CITY

• HELP WANTED •

WHITESTONE — FLUSHING
2 нові доми з цегли.
по 2 родини, по 10 кімнат по 2 ґаражі. Гарна околиця, вигідний транспорт. По інформації кличте:
ІВАН РИБАК, будівничий
FL 8-5020

НА ПРОДАЖ ЗІ СТРАТОЮ!
(Sherman, Conn.) 75 м. NYC — 5 літ. катеджів, 2 спальні, модер. удогіднення — коминок. 65 акр. площа, простягається 1500 ft. Кожна сторона приватна — тверда дорога пр. спокій. окр. 4 акр. озера. Пишіть: M-26-A, Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C. Weekends call New Milford, Conn. Elgin 4-6277.

Bruckner - Blvd.-Waterbury Ave. Bronx, N. Y.
19 домів 1 і 2 родинних (достосовані до околиці) $16,000 й більше. 6 простірних кімнат, заля, сосн. голівудська кухня, 1½ лазнички, веранда, олив. огрівання, ґараж. Підвал на поземі вулиці, легко до перероблення на 2-ий апарт. G.I. 10% вплати. 30-річний мортґедж. — Також 2-род. 5 і 4½ — 4½ і 4½. Всі модерні удогіднення, наріжні, відповідні для професіоналів.
V. MILITELLO TA 9-6838

WESTBURY L. I.
78x100 і биз. посілість, 6 кімн. дім, 2 лазнички.
ПІДХОЖІ КРАМНИЦІ.
Оглядати: 644 Union Ave.
MAnhasset 7-4376
M-24-A, Rm. 830, 11 W. 42 St.
New York City

BAYSIDE — WEST
Нерівна площа в бизнесовій зоні, напроти Francis Lewis Blvd. Приблизно 10,000 sq. ft. фронт до 2 вулиць. Ідеальне на центр городів й інш.
Ціна на скорий продаж.
Власник Westbury 7-3653
Пишіть: M-27, Rm. 830 11 W. 42 St., New York City

PORT WASHINGTON
Сильна конструкція, великий дім, легкий до заміни на 2 або 4 фам., всі вигоди, гарна мешканева дільниця, площа 100x150. Пляни на зміну безплатно.
Ціна тільки $12,900
WALTER O'MELIA & CO.
65 Plandome Rd. Manhasset, L.I.
MA 7-5500

ASTORIA — великий 1 фам. дім, цілком відокремлений, 4 спальні, город, ґараж, олива. Зараз до зайняття. $15,000
AS 4-1680
Близько української грек.кат. церкви.

• MISCELLANEOUS •

CHEVROLETS
1954—Brand New
Зайдіть до мене за найбільш вимковою можливістю купна.
БЕЗ ЗАВДАТКУ
БАНКОВІ РАТИ.
НАЙВИЩІ ТОРОГОВЕЛЬНІ ЗНИЖКИ.
КЛИЧТЕ: JOE PAUL
PLYMOUTH 9-4200

'54 PONTIACS
Найліпше купно всюди!
'54 PONTIACS
Найвища ціна при Trade-In
'54 PONTIACS
Сплати до 36 місяців.
Огляньте СЬОГОДНІ й ЗАОЩАДИТЕ
KEARNY MOTOR SALES
Authorized PONTIAC Dealer
23 KEARNY AVENUE
KEARNY, N. J.
KEarny 2-2112
Вечорами до 9 P.M.
Суботи і неділі до 5 P.M.

О С Я Г Н І Т Ь
фінансову незалежність.
Приступіть до цього просперуючого бизнесу. Пишіть за інформаціями цін і висоти прибутку цього приємного бизнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

• REAL ESTATE •

OZONE PARK
149-55 TAHOE STREET
Н О В И Й
5-КІМНАТНИЙ ДІМ
Пластеровані стіни. Вироблена площа 40x100. Повний бетонний підвал. Оливне парове огрівання. Поширене піддашшя. Модерна кухня, кахл. лазничка, 2 спальні, велика вітальня й інш. Багато шаф! Також чудовий дім в Hempstead.
A Real Buy!
INVESTIGATE
VIRGINIA 8-2797

NEW ROCHELLE — $31,500
Чудовий 3-родинний дім.
Виїмково догідне положення. Доб. дохід з посілости. Досконалі умовини. Чудовий краєвид. Відповід. апартмент власника.
Кликати: NE 6-0344

В ПОВІТІ BERGEN
WRIGHT VILLAGE
Огородові мешкання.
Найнижчі чинші в повіті Bergen.
3 кімнати $75 місячно
4 кімнати $89 місячно
включно з огріванням.
- Парцелі з кущами
- Відпочинкові городи
- Місце на паркування ззовні
- Ґаражі
- Близько шкіл, склепів і комунікацій.

ДОРОГОВКАЗ: Route 46 з мосту G. Washington до Hasbroock Heights, на полудне при Boulevard, около 2 м. до "Traffic Circle" скрутити на право при Passaic St., 5 бл. до "Wright Village."
Бюро винайму на місці.
PRescott 7-1620

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
У. Н. СОЮЗУ

СТАРЕ ЧЕСЬКЕ ПИВО
темне або звичайне.
Повний час ферментації — прозоре, чудове на смак. Пушки (cans) розмір 24, $3.25. Пляшки (steinies) розмір 24, $2.59 і депозит. Кварти (quarts) розмір 12' $3.59 і деп. Достава даром.
LINDEN, N. J. 3-3225

VOGEL'S DEPT. STORE
65 Bond St. Bklyn, N.Y. MA 5-8448
Жіночі суконки, нові $2 до $150
Білі для доглядачок хворих — великий вибір взуття звичайно $9 до $15 .. тепер $4. Мужеські черевики звичайно $15, тепер $7. Дитячі черевики .. $1 до $1.50

JOZEF BIELANSKI
REALTOR
ДОМИ, ФАРМИ, БИЗНЕСИ
Догідні умовини купна.
255 N. First Ave. Manville, N.J.
Tel. SO 8-1995

Студія професіональних і аматорських робіт.
ШЛЮБНІ ФОТОЗНІМКИ
Також студія портретів
для ҐРАДУАНТІВ
3-dimensional знимки
12 ТІЛЬКИ за $50.
B R A Y S T U D I O
784 Grand St., Jersey City, N.J.
HEnderson 4-4982

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
У. Н. СОЮЗУ

• MISCELLANEOUS •

„ЯК НЕ ОСКУБАНІ ТО СВІЖІ"
ДРІБ
„Найбільш новочасний осередок продажу живого дробу в Queens."
КОЖНА ШТУКА ДРОБУ ВИПАТРАНА І ВИЧИЩЕНА — ДАРОМ.
Зайдіть і виберіть собі птицю. Тільки живий дріб "Dazy Fresh" підлягає щоденній інспекції й апробаті Нюйоркського міського Відділу Торгівлі.
FLUSHING CENTRAL LIVE POULTRY MARKET
131-32 Sandford Ave., Flushing, L. I. .FL. 3-0012 — FL. 8-8719
• БЕЗПЛАТНА ДОСТАВА. •

TOTOWA AUTO MART
285 Union Blvd
AR. 4-6055 Totowa Boro, N. J.
Ми пишаємося найчистішими автами в North Jersey.

'54 Pontiac Catalina, кораловий і бежовий, вповні виряджений, сильні гальми, лег. керма $2795.
'54 Ford Victoria, кораловий і пісковий, Fordomatic, неломальне скло, білі опони. $2495.
'53 Ford Victoria, ясно і темно зелений, Fordomatic, радіо і огрівач. $1895.
'53 Ford, рухомий дах, блакитний, 3,000 проїх. миль, ґарантія як на нове авто. $2095.
'53 Mercury, 2 дверей, каштановий і бежовий, Mercomatic, вповні виряджений. $1895.
'52 Olds "88", 4 дверей, темно і ясно попелятий, неломальне скло, автоматична керма, 11,000 проїх. миль. $1895.
'52 Hudson Wasp, 2 дверей, вповні виряджений, hydromatic, чудовий, двоколіровий, 9,000 проїх. миль. $1295.
'51 Plymouth, 4 дверей, темно зелений. Одне з найчистіших авт. $995.
'51 Mercury, 4 дверей, зелений, радіо і огрівач, Mercomatic, білі опони. $1195.
'51 Ford, 2 дверей, блакитний, радіо і огрівач в д. доброму стані. $895.
'51 Chevrolet, 4 дверей, чорний, білі опони, радіо і огрівач. $995.
'50 Cadillac "62", 4 дверей, ясно і темно попелятий, Один власник. $1995.
'48 Cadillac '62", 4 дверей, попелятий. Подивіться з приємністю на це авто. $1195.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
відповідно до бажань.

• КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ •

Miami, Florida
Маємо кімнати до винайму.
Місячно або тижнево.
Пишіть або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32, Florida. — Phone 82-2692

• РІЗНЕ •

Машинки до писання
УКРАЇНСЬКІ, Й АНГЛІЙСЬКІ
в подвійною азбукою
(Українська й Американська)
НАЙКРАЩИХ МАРОК
HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

DR. N. C. Di PETRILLO
повідомляє
ПРО СВІЙ ПОВОРОТ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ І ПРОВАДИТИМЕ ДЕНТИСТИЧНУ ПРАКТИКУ
при
455 Hamburg Turnpike, Pompton Lakes, N. J.
Phone: TErhune 5-2736

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ХУДОРЛЯВИХ!

Чи Ви хочете набути кілька фунтів ваги для привабливої фігури Вашого худорлявого тіла? Якщо Ваша вага замала, тільки тому, що Ви застосовуєте некорисну дієтну систему, або якщо у Вас немає доброго апетиту, то Ви повинні познайомитися з чудовим пляном, що впродовж кількох тижнів здійснить Вашу мрію.

Ми можемо втаємничити Вас у формулу, яка познайомить Вас, як при нормальних умовинах Вашого здоров'я стежити докладно за вартістю і якістю харчів, що можуть збільшити денні кальорії Вашого тіла.

Формула така містить в собі чудову вітаміну B12, скомбіновану докладно обчисленою сумою 10-ох вітамін і мінералів і її застосування може доповнити щоденну дієту і збудити Ваш апетит. Висліди цього є часто фантастично задовільні.

Щоб одержати цей плян і місячний запас цієї формули, вишліть цей відтинок до TYNOL CO., Dept. 56, Box 321, Croton-on-Hudson, N. Y. Обидві вишлемо Вам тільки за $3.75 плюс оплата C.O.D. Це є малий кошт, коли Ви думаєте скористати з можливої нагоди і коли Ви змушені робити це зараз, щоб розпочати заходи для осягнення Вашої відповідної ваги.

Ім'я ________________
Адреса ________________
Місто ____________ Стейт ____

ТЕПЕР ВИ МОЖЕТЕ НАБУТИ
Packard CLIPPER
ЗА ЛИШЕ $2,641

Дивна новина, але правдива — Ви можете придбати новий віз Packard-a типу CLIPPER із новими модерними лініями, збудований за традицією високоякісних авт Packard-a, — за меншу ціну, як Ви думали б. Сила великого авта, знамените виконання і краса. Додаткове збільшення сили, включно з "Ultramatic" Packard-a можна пристосувати до всіх моделів за додатковою ціною. Подивіться негайно на авто Packard CLIPPER.

• Увага! Ця ціна обов'язує Packard Clipper Special Club Sedan — спеціяльну клюбову лімузину, плюс стейтові і місцеві податки, якщо вони є. Довільне влаштування включно з білими опонами — окрема ціна. Ціна може трошки підвищитись оплатами за різні догідності.

PACKARD PLAINFIELD
555 Somerset Street North Plainfield, N. J.
Tel.: PL. 7-1450

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА м. ШІКАҐО І ОКОЛИЦІ!

КОМІТЕТ КОМБАТАНТСЬКИХ І МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА ШІКАҐО ПОВІДОМЛЯЄ,

що **АКАДЕМІЯ** по вшануванні пам'яти Голови Директорії Головного Отамана Армії і Фльоти — **СИМОНА ПЕТЛЮРИ,** та Команданта Корпусу Січових Стрільців Провідника УВО, ОУН — **ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ,** буде влаштована спільними силами **ДНЯ 6. ЧЕРВНЯ** б.р. о годині 3-ій пополудні в залі Школи Шопена, 2440 Вест Райс Стріт. Вступ за добровільними датками.

В другій частині програми буде висвітлений фільм з відкриття та посвячення **ПАМ'ЯТНИКА** на могилі сл. п. С. Петлюри в Парижі.

Нехай же не буде ні одної українки чи українця, які не віддали б належної пошани впавшим лицарям Невмирущої Ідеї. Тим, що власним чином крови, праці, гарячого патріотизму і виконання обов'язку — корилися наказам традиції боротьби за Українську Суверенну Державу. Закликаємо все Українське Громадянство прибути на Академію.

В цей день в Українських церквах м. Шікаґо будуть відправлені **ПАНАХИДИ** за спокій їхніх душ.

Чистий дохід призначений на Воєнних Інвалідів, та на розбудову бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі.

Комітет Комбатантських і Молодечих Організацій міста Шікаґо.

УВАГА! НЮАРК, ІРВІНҐТОН, ПАСЕЙК, ЕЛІЗАБЕТ, КАРТЕРЕТ, ПЕРТ АМБОЙ І ДЖЕРЗІ СИТІ! **УВАГА!**

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, 1. ВІДДІЛ В НЮАРКУ
—: влаштовує :—
в неділю, дня 6. червня 1954
в год. 2-ій пополудні
ВЕЛИКИЙ ФЕСТИН-ПІКНІК
В МОНТҐОМЕРІ ПАРКУ
при 123 Монтґомері Аве. в Ірвінґтоні.

В ПРОГРАМІ ФЕСТИНУ:
Виступ Танцювального Гуртка СУМА в Нюарку
Ворожба в циганському шатрі
Виступ Пат і Паташона
Несподіванки і нагороди уфундували слідуючі підприємства м. Нюарку:

1) Говерля Фемелі Шю Стор, 203 Спрінґфілд Аве. в Нюарку
2) Белмонт Форнічі Гауз, Інк., 5 Белмонт Аве. в Нюарку
3) Віллямс Міт Маркет, Венке—Дацківський, 402 Спрінґфілд Аве. в Нюарку.
4) Т. М. Бекері — Мацелюх, 707 Саут 18. Аве. в Нюарку
5) Б.Л.Б. Українські Крамниці М'ясних Виробів, 644 Елізабет Аве., Елізабет, Н. Дж. і 282 — 15 Аве в Нюарку
6) Карпати — м'ясна і ґросерійна крамниця, 632 — 18 Ave. в Нюарку

Грає оркестра п. Б. ГІРНЯКА. Вступ $1.00
Смачний буфет в заряді Пань.

На випадок непогоди Фестин відбудеться в просторій Монтґомері залі.

Не оминіть нагоди на свіжому повітрі весело провести неділю.

Доїзд до місця Фестину: Автобусами чч. 25 або 26 від Пен. Станції в сторону Ірвінґтону до 20-ої вулиці, тоді два бльоки вліво до Монтґомері Аве. Комітет.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ.

Заходіть або пишіть по українські й другі платівки. Висилаємо платівки по цілому світі. Пишіть щодня по український каталог платівок.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

УКРАЇНСЬКА ЩОДЕННА РАДІОПРОГРАМА
ПЕТРА МЕЛЬНИКА — НЮ ЙОРК

Шановні Слухачі! — В листуванні до нас Ви виявляєте особисті завваги й побажання в справі авдицій нашої Радіопрограми. Щоби ці завваги й побажання мали вияв загальної опінії й дали виразну картину того, чого бажають Слухачі нашої Радіопрограми та що й як повинно зробити Керівництво — просимо виповнити цей

А Н К Е Т Н И Й Л И С Т О К

1. Слухаю авдиції щоденно: .... так .... ні 2. Слухаю тільки: ....
3. Програма подобається мені: .... так .... ні.
4. Було би бажаним увести в програму ще такі справи: ....
....
5. Мої завваги що-до ведення авдицій: ....
....

Ім'я й прізвище: ....
Число й вулиця ....
Місцевість і Стейт: ....

Ваші евентуальні ширші завваги й побажання подайте на окремому листку паперу.
Виповнений Анкетний Листок просимо переслати на адресу:
UKRAINIAN RADIO PROGRAM, RADIO STATION WHOM
136 West 52nd Street, New York 19, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3286. Немає вигляду на спорт.

Глянувши вниз на арену, Тарзан побачив двох вартівників, із катанеанським шляхтичем посередині, що зближалися до заґратованої брами,

— Там є катанеанець! — негайно сказав Ерот. — Аристократ, як видно по одежі. Його голова гарно виглядатиме на мурі Вашої Королівської Величности.

Тарзан вперто дивився на неозброєну фігуру, що хоробро очікувала на свою долю, і тоді лев обернувся, побачив людину і, дико заричавши, присів.